

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXXXVI. Damnum, quod quis sua culpa sentit, sibi debet, non aliis
imputare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

ñuntur. V. *Castr. Consil. 472. l. 1. & Consil. 145. Menoch. Consil. 52. n. 58. Surd. Consil. 383. n. 6. Seraphin. Decis. 787. n. 2. Cardos.*

in Praxi Iud. V. Contractus. n. 12. Barboj. Axiom. 57.

REGVLA LXXXVI.

Dammum, quod quis sua culpa sentit, sibi debet, non aliis imputare.

I. EX Regula I. C. 204. derivatur. Quod quis ex sua culpa damnum sentit, non intelligitur damnum sentire; juris interpretatione nimirum, quia jus illi non patrocinator. Vnde *Vlpianus* dixit, legis auxilio indignum esse eum, qui se ultro coniecit in necessitatem. *Si fideiussor. §. 1. ff. Qui satisdare cogantur.* Et *Iustinianus*. Qui parum diligentem socium sibi assumit, de se queri, hoc est, sibi imputare debet. *§. fin. Instit. de societate.*

Præter hoc alia exempla multa suppetunt. 1. In contractibus. Qui pueros aut puellas tabernis præponunt, actione infortioria tenentur: sibi imputando, quia aliis rem suam non commiserunt. Pari modo servorum, quos sine delectu admiserunt, damnum præstare domini coguntur. *l. Videamus. ff. Locati.*

2. In testamentis. Qui damnosam hereditatem absque inventario suscipit, suæ stultitiæ acceptum ferre debet. *l. fin. C. de iure deliber.*

3. In iudiciis. Qui re minus accurate expensa cum alia via consequi posset, litigare in iudicio maluit, si causam amittat, & in expensas condemnetur,

de alio quam seipso conqueri non poterit. *l. 1. C. de edendo. l. 1. ff. eo tit. Comitol. l. 4. Q. 28.* Arbitri quoque sententiæ standum est, quamvis iniquæ. Sibi imputet, qui eum elegit. *l. diem. §. Stare. ff. de receptis arbit.*

4. In pœnis quoque. Nam procurator pœnam, quam ex suo delicto passus est, non repetit. *l. qui proprio. §. Item ff. de procuratorib.* Fideiussor, qui usuras, quas cum non teneretur, solvit, à debitore non recuperat.

II. Amplia 1. Ut locum habeat, licet nullus dolus, aut delictum commissum sit. *Ædificia* enim, quæ publicis operibus cohærent, puta, mœnibus, & portis civitatis, propter imminentiæ pericula Magistratus dejicit, nec damnum inde productum compensat. *l. a. edificia. C. de oper. publ. l. Maniana. C. de a. dis. privati.* Similiter, qui in alveo fluminis exstruunt molendinum, vel domum aliquam, si quid impetu aquarum damni fiat, sibi ascribant, qui firmitus solum non elegerint.

Amplia 2. Ut non modò damnum imputare sibi debeat, sed aliquando etiam de crimine suspectus sit. *Hæres ex gratia*, qui neglecto inventario hære-

ditatem adiit, & res hæreditarias apprehendit, præter damnum ex amisso jure in rerum subtractarum suspicionem incidit, & creditoribus ultra vires suas tenetur. §. *Si vero non fecerit.* Authent. de hered. & falcid. Vnde Imp. Severus l. 2. C. de furtis. quibusdam negotiatoribus, qui res furtivas, nisi restituito sibi pretio existimabant, reddendas non esse, in civilem, ait rem desideratis, ut agnitas res furtivas non prius reddatis, quam pretium fuerit solutum à dominis. Curate igitur cautius negotiari, ne non tantum in damna hujusmodi, sed etiam in criminis suspicionem incidatis.

Ampliã 3. Ut valeat etiam in carentia lucri, quod cum acquirere posset, sua culpa neglexit. Nam appellatione damni venire etiam lucrum cessans, quicquid contradicant aliqui bene Alciatus tradit. Quis enim vetat damni duo genera facere, quorum alterum positivum, alterum negativum sit? Quocirca si per negligentiam tuam, cum prævenire posses ab hæreditate exclusus es, alio hærede nominato, tibi imput. s. necesse est.

III. Obj. Si pro culpa sua filius ad pecuniariam pœnam damnatus sit, pro eo conveniri pater potest, ut DD. præsertim Bald. & Salicetus ad l. Si filiusfam. C. Ne filius pro patre, docent.

Respondit Peckius id propterea fieri, ut majorem curam, ac sollicitudinem erga liberos, & domesticos vide-

ant adhibendam esse: & si quid pro eis solverint, in successione hæreditaria detrudere posse. c. 2. de delictis pueror. Verum in isto capite Alexander III. pro impubere filio negat patrem ulla pœna afficiendum. Barbosa quoque citatis pluribus, patrem non esse conveniendum pro filio asserit: & statutum contrarium ut nimirum pro filio pater puniatur, plenum odio esse: de quo egimus in Reg. 23. Sine culpa, nisi subit causa, non est aliquis puniendus. Vbi inter causas alium pro alio castigandi numeravimus connexionem, seu vinculum consanguinitatis, amicitiam, & similia. Cum ergo parens, & filius idem in jure, seu pro una persona numerentur: l. fin. C. de impuberum, & alii subsunt. l. Cum scimus. C. de agricolis, & censibus. mirum non est aliter debitum alteri imputari; maxime si particeps culpa esse videatur, quemadmodum de patre communiter præsumitur. Neque contradicit c. 2. de delictis pueror. quia loquitur de puero doli incapace, ut Gloss. notat, & consuetudine loci, qua non obligari impuberes pronunciat. V. Perez. ad tit. 7. l. 5. ordin pag. 194. Morlin. in Emporio l. 1. Part. 1. tit. 9. Barb. in l. 2. §. fin. n. 4. ff. Solu. matr. Maranta de ordine iudicior.

Part. 6. membr. 5. in principio.

Barbos. in Comm. &

Vivianus.